

Aylık Haber ve Etkinlik Bülteni

Yıl:1 Sayı:8 AĞUSTOS

Doğal Afetler

Syf.1

SHMYO'dan Haberler

Syf.2

Röportajlar

Syf.3,4

Bülten Özel Yazıları

Syf.5,6,7,8

DOĞAL AFETLER

Afetin birçok tanımı bulunmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) afeti; “İnsanlar için can ve mal kayıplarına neden olan toplumu fiziksel, psikolojik ve ekonomik yönleriyle etkileyen ve yerel imkânlar ile baş edilemeyen her türlü doğal, teknolojik veya insan kaynaklı olaylar” şeklinde tanımlamıştır.

Dünyada Gözlenen Afet Türleri

Jeolojik Afetler: Deprem, Heyelan, Kaya Düşmesi, Volkanik Patlamalar, Çamur Akıntıları, Tsunami

Klimatik Afetler: Sıcak Dalgası, Soğuk Dalgası, Kuraklık, Dolu, Hortum, Yıldırım, Kasırga, Tayfun, Sel, Siklonlar, Tornado, Tipi, Çığ, Aşırı Kar Yağışları, Asit Yağmurları, Sis, Buzlanma, Hava Kirliliği, Orman yangınları

Biyolojik Afetler: Erozyon, Orman Yangınları, Salgınlar, Böcek İstilasları

Sosyal Afetler: Yangınlar, Savaşlar, Terör saldırıları, Göçler

Teknolojik Afetler: Maden Kazaları, Biyolojik, nükleer, kimyasal silahlar ve kazalar, Sanayi kazaları, Ulaşım kazaları

Jeolojik ve iklimik afetler dünyayı ve insan yaşamını doğrudan tehdit eden tamamen doğal nedenlerle ortaya çıkan doğal afetlerdir.

DOĞAL AFETLERİN SINIFLANDIRILMASI

Yer Kökenli (Jeolojik) Doğal Afetler

Yer kabuğu, tektonik hareketlere bağlı olarak hareket eden levhalardan oluşmuştur. Yer kabuğunun magma üzerindeki hareketi sırasında meydana gelen; deprem ve volkanik faaliyetlerle ve bunların sonucunda oluşan tsunami gibi doğa olaylarının meydana getirdiği afetlerdir. Jeolojik kökenli doğal afetlerden biri de kütle hareketleridir. Suyla doygun haldeki toprağın, ana kaya parçalarının ya da ayrışma süreçleriyle yüzeyde biriken materyalin yerçekiminin etkisiyle hareketlenerek, yamaçlardan aşağıya doğru yer değiştirmesine kütle hareketi denir. Çoğunlukla heyelan olarak tanımlanan bu olayların en önemli sebebi, yamaç dengesinin doğal ya da insan faaliyetleri sonucunda bozulmasıdır.

Atmosfer Kökenli (Klimatik) Doğal Afetler

İklim koşulları ve hava olaylarının aşırı etkilerine bağlı olarak ortaya çıkan ve afetlere dönüşen; Sıcak dalgası, soğuk dalgası, kuraklık, dolu, hortum, yıldırım, kasırga, tayfun, sel, siklonlar, tornado, tipi, çığ, aşırı kar yağışları, asit yağmurları, sis, buzlanma, hava kirliliği, orman yangınları gibi afetlerdir. Meteorolojik afetler olarak da tanımlanmaktadır.

Doğal afetler doğanın kendi davranışından kaynaklanırlar fakat doğanın davranışları karşısındaki insan unsuru da bu tür afetlerin tetikleyicisi olabilmektedir (Dere yataklarının ıslah edilmesi, çarpık kentleşme, sanayileşme ve çevre kirliliği, ormanlık alanlara yerleşim ve tarım arazisi açma vb.)

Kısa bir süre içerisinde olup biten, başladığı andan itibaren hiçbir insan faktörünce durdurulabilmesi mümkün olmayan doğal afetler, eskiden olduğu gibi bugün de insanlığın sıklıkla karşı karşıya kaldığı felaketlerin başını çekmektedir.

İnsan kaybı, hayvan kaybı, mesken hasarı, iş yeri hasarı, tarımsal ürün kaybı, toprak kaybı, ulaşım yapılarının tahribi, haberleşme ve enerji nakli işlerinin aksaması, değerli eşyaların kaybı ve tahribi doğal afetlerin doğurduğu sonuçlardır.

İşsizlik, fakirlik, psikolojik etkiler, salgın hastalıklar ise afetlerin doğurduğu dolaylı etkilerdir.

Öğr. Gör. Fatma NİZAMLIOĞLU

Jeoloji Yüksek Müh.

B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı

- SHMYO'dan Haberler-

Ağustos Ayının Atama ve Görevlendirmeleri

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programına **Dr. Öğr. Üyesi Nurcihan TAN ERKOÇ** atanmıştır.

Makale\Yayın

Dr. Öğretim Üyesi Sinem GÜRKAN AYDIN ve **Dr. Öğretim Üyesi Arzu ÖZGEN** 'in 'Analysis of Modern Aviation Fuels: A Review of Environment Effect' adlı makalesi International Research Journal Of Multidisciplinary Technovation adlı Uluslararası dergide yayınlandı..

Etkinlik

Öğr. Gör. Ezgi GENÇ, 31 Temmuz tarihinde 'Gıda Teknikerliği Öğrencileri ve Sektörden Mühendislerin Buluşması' adlı etkinlik düzenledi.

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Söyleşi

GIDA TEKNİKLERİĞİ ÖĞRENCİLERİ VE SEKTÖRDEN MÜHENDİSLERİN BULUŞMASI

Öğr. Gör. Ezgi Genç
Gıda Mühendisi

İrem Özser
Gıda Mühendisi
Gökyayın Yayıncılık A.Ş.

Sezgin Düzdar
Gıda Mühendisi
Lacortra Turunçlu Mayasaklı Üretim ve Tic. A.Ş.

31 TEMMUZ 2021
Cumartesi 14.00

gelisim.edu.tr

Ağustos Ayında Gerçekleştirilen IGU SHMYO Canlı Yayınlarımız

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

igushmyo canlı yayını

02.08.2021
13:00

Ağız ve Diş Sağlığı
Diş Hekimliğinde
Ağız ve Diş Sağlığının Önemi

Moderatör:
Öğr. Gör. Nuri YENİEV

Konuk:
Öğr. Gör. Ahmet Murat ARTUÇ

gelisim.edu.tr

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

igushmyo canlı yayını

03.08.2021
13:00

Fizyoterapi
Fizyoterapi Eğitiminin Günlük Hayata
ve Meslek Hayatına Etkisi

Moderatör:
Öğr. Gör. Ali KARAAĞAÇ

Konuk:
Öğr. Gör. Merve KARAAĞAÇ

gelisim.edu.tr

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

igushmyo canlı yayını

05.08.2021
13:00

Ortopedik Ortez ve Protez
Ortopedik Ortez ve Protez Tekniklerinin
Sağlık Sektöründeki Yeri ve Önemi

Moderatör:
Öğr. Gör. Şabo KESLER

Konuk:
Öğr. Gör. Tuba ŞENOL

gelisim.edu.tr

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

igushmyo canlı yayını

06.08.2021
13:00

Çocuk Gelişimi
Çocuk Gelişimci Pencerisinden
Çocukla İletişim

Moderatör:
Öğr. Gör. Emek UÇARMAN ÖZGEN

Konuk:
Öğr. Gör. Merve MERCAN

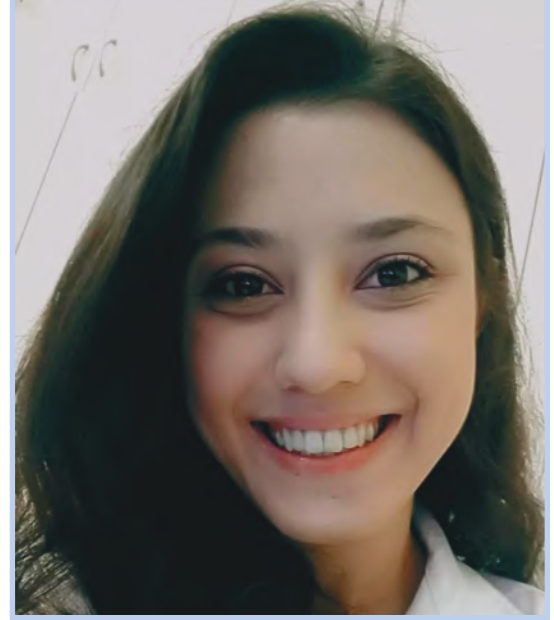
gelisim.edu.tr

- Röportaj-

Zorunlu Yaz Stajım Nasıl İş İmkânına Dönüştü?

Merhaba Ezgi Bize Biraz Kendinden bahseder misin?

Merhabalar, ben Ezgi KOL. 21 yaşındayım ve İstanbul doğumluyum. Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik programı öğrencisiyim. 2019-2021 seneleri arasında İstanbul Gelişim Üniversitesi'nde okudum. 2021 yılında mezun oldum. İstanbul Gelişim Üniversitesi'ni tercih etmemin en önemli sebepleri arasında ilk olarak tercih dönemlerinde yapılan tanıtımlar yer alıyor. Tercih döneminde kafamdaki tüm sorulara hocalarımız sayesinde yanıt buldum. Bir diğer sebep ise İstanbul Gelişim Üniversitesinin eğitim kadrosunun güçlü bir yapıya sahip olmasıydı. Tercihlerimden önce yapmış olduğum araştırmalarda da bunu görme fırsatım oldu. İstanbul Gelişim Üniversitesini kazandıktan sonra ise hocalarımızın gösterdikleri yakın ilgi ve bunun devam etmesi doğru bir tercih yaptığımı gösterdi.

Ezgi KOL

Zorunlu Yaz Stajına Nasıl Yerleştin?

Okulda Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Programı için gelen kontenjanlara yerleşmekten ziyade staj yerimi kendim bulmak istediğimi program başkanı hocama dile getirdim. Araştırdım, hocalarıma danıştım ve onların onayı ile staj yerimi buldum.

Zorunlu Yaz Stajında Nasıl İş Teklifi Aldın?

Elimden gelen her şeyin en iyisini yapmaya çalıştım. İnsan ilişkilerimi sağlıklı bir şekilde yürütmeye gayret ettim. Çözüm odaklı olmaya özen gösterdim ve iletişimimi kuvvetli tuttum. Bana verilen tüm sorumluluklarımı titizlikle yerine getirdim ve bu şekilde ilerledim. Daha sonra ise benden kurumda çalışmamı ve devam etmemi istediler. Stajyer olarak başladığım kurumda şuan bir çalışan olmaktan dolayı çok mutluyum.

Son Olarak Staja Çıkacak Diğer Arkadaşlarına Neler Önerirsin?

İşin küçük veya büyük olmasının bir önemi yok. O yüzden arkadaşlarıma önerim verilen işleri en iyi şekilde yapmaları, sorumluluklarını bilmeleridir. Bence bir işte en önemli şey insan ilişkileridir. Kurumda çalışanlar ve tabi ki en önemlisi hastalar ile her daim iletişimlerini kuvvetli tutmalarını, sevgilerini ve saygılarını hiç kaybetmemelerini öneririm.

Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Program Başkanı
Öğr. Gör. Nazlı YÜCEOL

Öğr. Gör. Nazlı YÜCEOL

- Mezunlarımıza Sorduk-

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu İlk ve Acil Yardım Programı Öğr. Gör. Nadiye CAMCI, Emre BOZ ile röportaj gerçekleştirdi.

Bize kısaca kendini tanıtabilir misin?

Tokatlıyım. 3kardesiz. 2000 senesinde İstanbul'a geldik. İlkokul orta, okul ve liseyi İstanbul'da okudum. Lise meslek lisesiydi. Lise bitikten sonra YGS puanımla Gelişim Üniversitesi; İlk ve Acil yardım bölümünü kazandım. İlk okuldan bu yana çok istediğim ve kazanmak için çok çalıştığım bir bölümdü. Zorlu bir YGS serüveni sonrası istediğim bölümü kazandım. Alan dışından geldiğim için ilk başlarda diğer öğrencilere oranla yetersizdim ama okula adımımı attığım ilk günden bu yana o kadar çok ders çalıştım, konferans seminerlere katıldım ki kendimi sürekli geliştirdim. Okul dışında da özel ambulans şirketlerine giderek kendimi geliştirdim. Çoğu zaman ücret bile almadan. Çünkü ben bu işi seviyorum ve ben bu işi yapacağım, hakkıyla yapacağım. Bunun için elimden geleni yaptım. Çünkü bizim işimiz insan sağlığı. Hiçbir şekilde bir hatayı kabul etmeyen bir meslek. Bir insanın hayatına dokunabilmek şu hayatta insanın isteği en güzel şey. Belki o hayatına dokunduğunuz kişi sizin için çok bir şey ifade etmeyebilir ama o hayatına dokunduğunuz insan kiminin annesi, kiminin babası, kiminin çocuğu. İnsanların en yakını ve o yakınlarının gözlerindeki mutluluk hiçbir şey değişilmeyecek bir hissiyat. O an tüm gün çalıştığımızda tüm yorgunluğunuz gidiyor. Bizim mesleğimiz sürekli kendini geliştirme süreci olan, her zaman öğrenmenin sınırının olmadığı bir meslek. Bunun bilinciyle bu mesleği hakkıyla yapmak gerekiyor. Her zaman kendimizi geliştirmemiz gerekiyor. Şu an mesleğimin 4.yılındayım. Avcılar noktasında

paramedik olarak görev yapıyorum. Nöbet dışında eğitim biriminde personelin hizmet içi eğitimlerine destek veriyorum.

Devlete atanma sürecin nasıldı?

Devlete atanma sürecim aslında benim için zor oldu. Çünkü ben bölüm derslerine de çok önem veren birisiydim. Hiçbir zaman ikinci plana atan birisi olmadım. Bu sebeple hem bölüm dersleri hem KPSS biraz zorladı. Dershaneye gitmedim evde hazırlandım sınava. Okul zamanı çok fazla odaklanamadım. Okulum bittikten sonra iyice eve kapandım ve 2-3 ay gerçekten çok çalıştım. 2016 yılındaki KPSS'ye girdim 81 puan aldım. 2017/3 atamasında da atamam oldu. Avcılar noktasına atandım. Atanma döneminde assist ambulans'ta çalışıyordum. Atamam olduktan sonra istifa edip 112 ye başladım.

Unutmadığım bir vakayı; inşaattan düşen genç hastan vardı onu anlatabilir misin?

Aslında hiç unutmadığım çok vakam var. İnşaatta elektrik çarpması vakam bunlardan bir tanesi. Vakayı bölge dışından almıştık. En kısa sürede vakaya ulaştık. Biz tam vakaya ulaştığımız esnada, vakayı da hemen önümüzden tıp merkezine götürdük yakınları. Bizde hep beraber tıp merkezine girdik. Hastayı entübe ettik. Yaklaşık 50 yaşlarında erkek

hasta. Hemen resüsitasyona başladık. Hastaya yaklaşık 1.5 saat, belki daha fazla müdahale ettik. Asistolu olarak aldığımız vakaya daha sonra üst üste üç sok uyguladık. Sonrasında 300 cordoran, 1mg adrenalin uyguladık. 5. defibrilasyona kadar gitti hasta. Hiçbir zaman bırakmadık elektrik çarpması olduğu için ve hastamız yaklaşık 1.5 saatin sonunda spontan solunumla döndü. Hastamızı alıp yoğun bakımı olan üst merkeze sevk ettik. Hasta

döndükten sonraki yakınlarının, eşinin, çocuğun iş arkadaşlarının gözündeki mutluluğu hiç bir şeye değişmezdim. O kadar güzel bir hissiyatı ki. O insanların gözündeki sevinç gözyaşları hiçbir şeye değişilmezdi benim için.

Son olarak şu an okuyan öğrencilerimize neler söylemek istersin?

Okuyan öğrencilere ilk olarak şu tavsiyede bulunmak isterim. Bu meslek gerçekten çok zor. Bir o kadar da güzel bir meslek. Bu mesleği gerçekten seviyorsanız, yapmak istiyorsanız okuyun. Sadece maddi kazanç için kesinlikle yapılacak bir meslek değil. Çünkü bizim işimiz insan sağlığı. Özellikle saha çok zorlu bir yer. Sahada kimse yok yanınızda. Sadece siz ve ekibiniz var. 3 kişisiniz. Hastane ortamında olsa doktorundan hemşiresine kadar

herkes var ama sahada sadece 3 kişisin. O yüzden kesinlikle seveerek yapmak gerekiyor. Seveerek yapan birisi, sürekli kendini geliştiren birisidir ve sürekli kendini geliştiren donatan birisi de yaptığı işten mutluluk duyan birisidir. Hata olasılığı minimum olur. Önce seveceksiniz daha sonra kesinlikle kendinizi geliştirmeniz gerekiyor. Hem zihnen hem bedenen. Bedenen de diyorum çünkü hasta taşıyoruz ve çoğu zaman kimse bulamıyoruz. O yüzden fiziksel olarak da iyi durumda olmamız gerekiyor. Bölüm derslerine öncelik vermemiz gerekiyor. Algoritmalara hakim olmamız gerekiyor. EKG'yi kesinlikle bilmemiz gerekiyor. Sahada çalışıp EKG bilmeyen birisi olmaz. Açık ve net. Çünkü bizim işimiz insan sağlığı. O yüzden teorik konulara hakimiyet şart. Teorik olmadan, pratik olmadan siz SVT'yi tanımasanız müdahale edemezsiniz. Sadece bakarsınız. Siz konvülsiyon algıltmasını bilmezseniz nöbette müdahale edemezsiniz. Sadece bakarsınız. Bunlar çok önemli. Bizim işimiz al götür değil. Bizim işimiz hastane öncesi sağlık hizmetleri olarak hastanın mevcut durumunu korumak ve daha kötüye gitmesini engellemek. Bizim o an yapacağımız ilk müdahale hastanın bir sonraki hayatının büyük bir bölümünü etkileyecektir. Sekelli ya da sekel-siz bir hayat sürmesi sizin yapacağınız ilk müdahaleden geçiyor. O yüzden yine diyorum yine diyorum teorik konulara kesinlikle hakim olmak gerekiyor ve hayatınızın her anında kendimizi sürekli geliştirmemiz gerekiyor.

İlk Ve Acil Yardım Programı
Öğr.Gör. Nadiye CAMCI

- Bülten Özel Yazısı -

ÇOCUKLUKTAN YETİŞKİNLİĞE KONUŞMA VE ARTİKÜLASYON PROBLEMİ

Söyleyiş ve boğumlama kusurları olarak kabul edilen ve konuşmayı bozan birtakım kusurlar vardır. Bu kusurların büyük bir kısmı çocuklukta başlar ve yetişkinliğe kadar devam edebilir. Hangi yaş olursa olsun büyük oranda müdahale edilebilen bu artikülasyon bozuklukları bazen sadece profesyonel bir diksiyon eğitimi bazen dil- konuşma terapisi bazen de dil veya diş gibi fiziksel sebeplerin ortadan kaldırılmasıyla düzeltilebilmektedir.

Bilinen ve yaygın olan konuşma bozuklukları şu şekildedir:

Atlama: Kelimenin telaffuz edilmesinde, bir veya birden fazla harfin atılarak telaffuz edilmesine denir. Bu yöresel ağız bozukluğu kaynaklı da olabilmektedir (şive gibi). 'Kendisi' demek yerine 'kensi', 'bir dakika' yerine 'bi dakka' demek bu probleme örnektir. Kelimelerin doğrusunu sıkça tekrar edip kulağa ezberleterek çalışmak, bu problemi büyük oranda tedavi etmektedir.

Gevşeklik: Konuşurken ağzın gevşek tutularak ve telaffuz edilen harfin hakkıyla artiküle edilmemesinden kaynaklı bir problemdir. Genellikle ağız ve dil tembelliğinden kaynaklıdır ve bilinen ağza kalem koyarak tekerleme okuma çalışmaları bu sorunu çözecektir. Tekerleme çeşidinin önemi değil, tekerlemenin ağızda kalem varken bile anlaşılır olması önemlidir. Gevşeklik derecesine göre çalışma süresi uzatılmalı ve istikrarlı olunmalıdır.

Kekemelik: Fizyolojik bir kusur olabildiği gibi sinir sistemi problemi kaynaklı da ortaya çıkabilmektedir. Tedaviden önce hastalığın kaynağını bulmak gereklidir. Bu nedenle önce doktora görünerek, kekemelik için geliştirilen birçok özel tedavi yöntemlerinden biri kullanılabilir. Bu sorun çocuklukta da başlayabilir, yetişkinlikte de ortaya çıkabilmektedir.

Yerleştirme: Bir kelimeyi telaffuz ederken kelimenin başına veya ortasına olmayan bir 'y' harfi eklenerek telaffuz edilmesi problemidir. Bunun sebebi çoğunlukla yöresel ağız bozukluğudur (şive). Memur derken 'meymur' demek, maaş derken 'mayış' demek buna örnektir. Kelimenin doğrusunu sıkça tekrar ederek ve artikülasyon çalışarak sorun ortadan kalkabilmektedir.

Gılama: Bu problem sıkça karşılaştığımız 'r' harfinin söylenememesi veya dilin ucunda oluşması gerekirken gırtlakta oluşmasından kaynaklıdır. Sıkça 'rrrrrr' seslendirmesi çalışarak dilin ucunda 'R' harfini oluşturmaya çalışmak çözüm yoludur. Eş zamanlı olarak içerisinde 'r' harfinin çok geçmesinden kaynaklı 'r' harfine özel temrinlerin sıkça çalışılması gerekmektedir. Örn: Bir berber bir berbere gel beraber bir berber dükkânı açalım demiş.

Islıklama: Gılama problemine benzeyen bu kusur, 's' harfinin tıslıyarak, ıslık çalar gibi çıkmasından kaynaklı oluşur. Bunu yanı sıra 'ş' ve 't' harflerine de çok sık rastlanmaktadır. Bu duruma ise 'pelteklik' denilmektedir. Çözümü için 'Ssss' seslendirmeleri ve 's' harfinin yoğun geçtiği tekerlemeler yavaş ve ağızı açarak çalışılmalıdır. Örn: Şu yoğurdu sarımsaklasak da mı saklasak, sarımsaklamasak da mı saklasak?

Bu kusurların yanında başka problemler de vardır. Bunlar yöresel ağızdan, dil veya dişin fiziksel kusurundan, çene yapısından, diş teli gibi materyallerden kaynaklı birçok sorun oluşmaktadır fakat ne kadar erken ve istikrarlı çalışılırsa, o kadar çabuk çözülebilecek ve güzel bir diksiyona sahip olunacaktır.

Çocuk Gelişimi Programı
Öğr. Gör. Emek UÇARMAN ÖZGEN

-Bülten Özel Yazısı -

YANGINLARDA İLK YARDIM MÜDAHALESİ

İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğr. Gör. Emel Çakar Yangınlarda İlk Yardım hakkında bilgi verdi.

Ülkemizde 27 Temmuz tarihi itibari ile başlayan, hava sıcaklıklarının artması ile birlikte durdurulması gittikçe zorlaşan, birçok canlıyı tehlikeye sokan orman yangınları ile karşı karşıyayız. Derin bir endişe ve üzüntü içerisinde süreci takip etmeyiz.

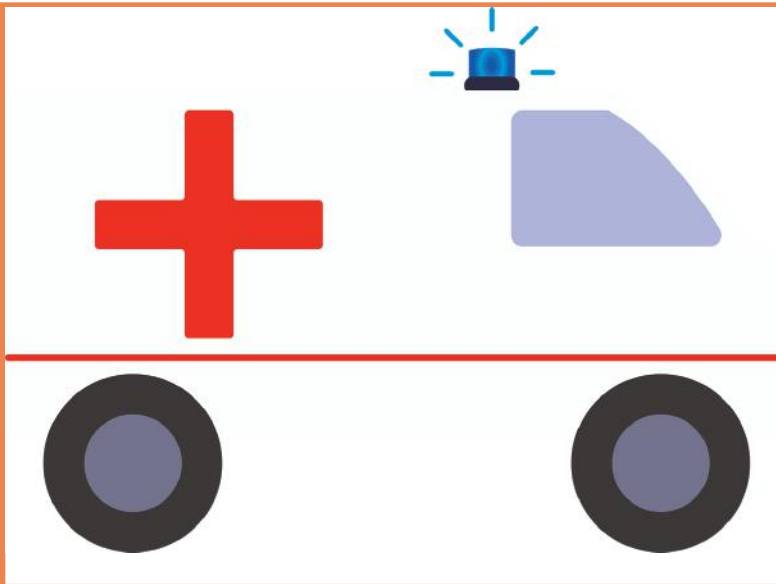
Gerek söndürme çalışmalarında görev alan kişiler gerekse yangın bölgesinde yaşayan halk bu durumdan ciddi anlamda etkilenmektedir. Sağlık açısından durumu değerlendirdiğimizde; yangının içinde kalan ve yaralanan, dumanın solunması sonucunda oluşan zehirlenme ve kaos ortamındaki oluşan stres durumunun en iyi şekilde ilk yardım müdahalesi ile kontrol altına alınması gerekmektedir.

Peki böyle bir durumda neler yapmalıyız?

Öncelikli olarak;

- Dumana maruz kalma sonucu oluşan zehirlenmelerde kişi bilinci yerinde ise en kısa sürede ortamdan uzaklaştırılmalıdır.
- Ortamdan uzaklaştırılan kişinin bilinci yerinde ise temiz bir su ile ağız, burun ve gözleri yıkanmalıdır.

- Yüksek sıcaklıkta uzun süre kalmak kişide ciddi sıvı kaybına neden olacaktır. Bu aşamada bilinci açık kişide sıvı eksikliğini yerine koymak amaçlı su vb. sıvılar verilmelidir.
- Kişide duman zehirlenmesi sonucunda bilinç kaybı söz konusu ise; solunum durmuşsa soluk yolunun açıklığı uygun ilkyardım müdahalesi ile sağlanmalı, kalbi durdu ise de kalp masajı ile acil bakım ekibi gelinceye kadar müdahale edilmelidir.
- Bir diğer husus yaralanmalar; eğer kişide herhangi bir yanık mevcut ise; yanık olan bölge kıyafetin dışında kalan bir alansa mutlaka temiz bir suyu ile yıkanmalı (temas etmeden) ve bölge ıslak pansuman ile kapatılmalıdır. Islak pansuman temiz bir bez veya kumaşın temiz bir su ile ıslatılması şeklinde olabilir.
- Eğer yanık olan bölge kıyafet naylon ve cilde yapışmış ise kıyafet çıkarılmamalıdır (bu durum bölgedeki yaralanmayı artıracaktır). Bu durumda kıyafetin üzerinden soğuk bir su yardımı ile ıslatılarak soğuk uygulama yapılmalıdır.
- Kişide herhangi bir kırık, çıkık vb. durum söz konusu ise; mutlaka ortamda bulunan ve bölgeyi sabitleyebileceğimiz bir materyal (tahta, plastik, sert bir cisim) ve bir bez parçası yardımı ile mevcut şekil bozulmadan (herhangi bir düzeltme eylemi

- Açık yaralanma söz konusu ise; yara yeri temiz bir bez ile kapatılmalı, kanama aktifse temiz bir bez yardımıyla kanayan yere bastırarak kanama durdurulmalıdır.
- Tüm bu uygulamalar esnasında kişinin kaygı düzeyinin yüksek olduğu unutulmamalı ve sakin bir dille kişiye yardımcı olunmalıdır.
- Şunu da unutmamalıyız ki tüm canlılar ilk yardıma ihtiyaç duyar, hayvan dostlarımıza benzer ilkyardım müdahaleleri ile yardımcı olmak bir diğer önemli husustur. İsteğimiz en kısa sürede tüm bu kötü günlerin geride kalması ve güzel günlere uyanmak. Sağlıcakla kalın...

İlk Ve Acil Yardım Programı
Öğr. Gör. Emel ÇAKAR

- Bülten Özel Yazısı -

YAPAY ZEKA GELECEKTE TIBBIN AYRILMAZ PARÇASI OLACAK

Yapay Zekâ terimini 1956 yılında düzenlenen bir konferans sırasında John McCarthy tarafından ortaya atıldığını; makinelerin insan davranışını taklit edebilme ve gerçekten düşünebilme olasılığını, insanları makinelerden ayırt etmek için Turing testini geliştiren Alan Turing'i gündeme getirildi. O zamandan beri, hesaplama gücü, anlık hesaplamalar ve daha önce değerlendirilen verilere göre yeni verileri gerçek zamanlı olarak değerlendirme yeteneği noktasına ulaştı. Günümüzde yapay zekâ, kişisel asistanlar (Siri, Alexa, Google asistanı vb.), otomatik toplu taşıma, havacılık ve bilgisayar oyunları gibi birçok biçimde günlük hayatımıza entegre edilmiştir. Daha yakın zamanlarda, süreçleri hızlandırarak ve daha fazla doğruluk elde ederek hasta bakımını iyileştirmek için yapay zekâ tıbbâ dâhil edilmeye başlandı ve genel olarak daha iyi sağlık hizmeti sunmanın yolunu açtı. Yapay zekâ, zaman verimliliğini artırmak ve aynı zamanda maliyeti düşürmek için birçok endüstride hızla benimsenen bir teknolojidir. Tıpta bu teknoloji, erken teşhis ve teşhis yoluyla daha iyi hasta bakımına, iyileştirilmiş iş akışına, böylece tıbbî hataların azaltılmasına, tıbbî maliyetlerin düşürülmesine ve ayrıca morbidite ve mortalitenin azaltılmasına dönüşür.

Tıpta yapay zekâ; sanal ve fiziksel olmak üzere iki alt tipe ayrılır. Sanal kısım, elektronik sağlık kayıt sistemleri gibi uygulamalardan tedavi kararlarında sinir ağı tabanlı rehberliğe kadar uzanır. Fiziksel kısım, ameliyatların yapılmasına yardımcı olan robotlar, engelliler için akıllı protezler ve yaşlı bakımı ile ilgilidir.

Bilgisayarlar, bir hastaya teşhis koyma sanatını akış şemaları ve veri tabanı yaklaşımı tekniğiyle öğrenir. Akış şemasına dayalı yaklaşım, öykü alma sürecini, yani bir doktorun bir dizi soru sormasını ve ardından sunulan semptom kompleksini birleştirerek olası bir tanıya varmasını içerir. Bu, rutin tıbbî uygulamada karşılaşılan çok çeşitli semptomlar ve hastalık süreçleri göz önüne alındığında, büyük miktarda verinin makine tabanlı ağlarına beslenmesini gerektirir. Bu yaklaşımın sonuçları sınırlıdır çünkü makineler sadece bir doktor tarafından hasta karşılaşması sırasında gözlemlenebilecek ipuçlarını gözlemleyemez ve toplayamaz. Veri tabanı yaklaşımı, belirli semptom gruplarının veya belirli klinik/radyolojik görüntülerin neye benzediğini tanımak için tekrarlayan algoritmalar yoluyla bir bilgisayara öğretmeyi içeren derin öğrenme ya da örüntü tanıma ilkesini kullanır. Bu yaklaşımın bir örneği, Google'ın 2012'de başlattığı yapay beyin projesidir. Bu sistem, 10 milyon YouTube videosuna dayanarak kedileri tanımak için kendini eğitti ve giderek daha fazla görüntü inceleyerek verimliliği artırdı. 3 günlük öğrenmeden sonra, bir kedinin görüntüsünü %75 doğrulukla tahmin edebiliyordu.

Makine öğrenimi, doktorların yerini almayı değil, tıbbî bakıma yardımcı olur veya artırır. Radyoloji taramalarının sayısı sürekli artarken, radyolog sayısı artmamaktadır. Bu alandaki yapay zekâ yardımı, daha hızlı okumalar ve 7/24 çalışma yeteneği sayesinde geçen süreyi kısaltabilir. Yapay zekâ yazılımı, onu yavaşlatabilecek veya doğruluğunu azaltabilecek yorgunluk veya diğer çevresel kesintiler gibi insan sorunları tarafından engellenmez. Yapay zekâ ile güçlendirilmiş tıbbî sistemler iş akışını iyileştirmeye hizmet etmektedir.

Yapay zekâ uygulanmasına giden yol hala uzundur ve onaylar, veri paylaşımına ilişkin etik konular ve yapay zekâ ile ilgili halkta yanlış anlaşılmalara ele alınması da dâhil olmak üzere yol boyunca ele alınması gereken çeşitli sorunlarla doludur. Yapay zekâyı tıpta kullanma kavramı, nihai eylemin insanlardan olduğu bir karar destek sistemi olarak olmalıdır ve tedavi sürecine yardımcı olmakta, doktorların yeteneklerini artırmaktadır.

Ameliyathane Hizmetleri
Öğr. Gör. Sibel HAKLI

- Bülten Özel Yazısı -

SARKOPENİK OBEZİTE HASTALARINDA EGZERSİZ YAKLAŞIMLARI

Artan yaşla birlikte fiziksel limitasyonlara katkıda bulunan etkenler multifaktöriyeldir. Bununla birlikte, oluşan önemli durumlardan biri, sarkopeni olarak adlandırılan bozulmuş iskelet kası fonksiyonunun eşlik ettiği yaşla birlikte azalan iskelet kası kütlesidir.

Obezite veya yağ kütlesindeki artış, yaşlı yetişkinlerde fiziksel kısıtlamalara önemli ölçüde katkıda bulunur. Sarkopenik obezitede, sarkopeni ve obezitenin bir arada bulunması, sinerjik bir şekilde hareket ettikleri için fiziksel fonksiyonlar üzerinde daha da zararlı bir etkiye sahiptir. Sarkopenik obezitenin önlenmesi ve/veya tedavisi bu nedenle halk sağlığı ve bireysel sağlıklı yaşlanma için büyük önem taşımaktadır.

Egzersiz stratejileri büyük ölçüde sarkopeni ve obezite parametrelerindeki gelişmelerle bağlantılıdır. Ek olarak, beslenme stratejileri sarkopenik ve obez yaşlı erişkinlerde vücut kompozisyonu parametrelerini iyileştirme potansiyeline sahiptir.

Hem sarkopeni hem de obezite için önemli bir risk faktörü, daha düşük fiziksel aktivitenin bir sonucu olarak yaşla birlikte daha düşük enerji harcaması oranı ve ayrıca genellikle ileri yaşlarda görülen yağsız kütle ile ilişkili düşük bazal metabolizma hızıdır. Egzersizin sarkopeni ve obezite parametrelerinde iyileşme sağlayabileceği potansiyel mekanizmalar mevcuttur.

Egzersiz, hem sarkopenik hem de obez popülasyonlarda **el-kavrama gücü, yürüme hızı, denge ve aerobik kapasite** gibi fiziksel fonksiyonel parametreleri

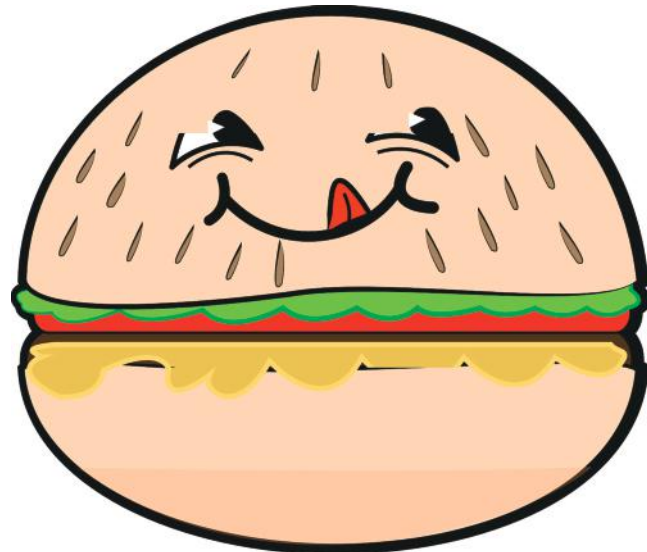
iyileştirmektedir.

Farklı egzersiz türlerinin sarkopenik obezite parametreleri üzerindeki etkileri araştırmaları sonucunda;

- Direnç egzersizi
- Eksantrik egzersiz
- Aerobik egzersiz
- Beslenme desteği ile kombine egzersiz
- Elektroterapi yöntemlerinin hastalığın tedavisi için kullanılmasının uygun olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Fizyoterapi

Öğr. Gör. Muhammed YURTSEVEN

-Dün ve Bugün: Kültür, Sanat, Spor, Sağlık ve Bilim-

Kültür:

1 Ağustos 1571: Kıbrıs'ın fethi.

4 Ağustos 1914: 1.Dünya Savaşı başladı.

30 Ağustos 1922: Büyük Taarruz zafer ile sonuçlandı. 30 Ağustos Zafer Bayramı ilan edildi.

23 Ağustos 1923: Lozan Barış Antlaşması TBMM tarafından onaylandı.

23 Ağustos 1925: Mustafa Kemal Atatürk'ün Kastamonu'nda "Şapka ve Kıyafet" Devrimini başlatması.

6 Ağustos 1945: İlk defa Atom Bombası, 2.Dünya Savaşı sırasında Hiroşima'ya atıldı.

9 Ağustos 1945: tarihinde ise ikinci atom bombası Nagasaki'ye atıldı.

13 Ağustos 1961: İkinci dünya savaşından sonra Almanya'nın doğu ve batı olarak ikiye ayrılmasından sonra Berlin şehrini ikiye ayıran "Berlin Duvarı (Berlin Utaç Duvarı)" inşaa edildi.

14 Ağustos 1974: İkinci Kıbrıs Harekâtı gerçekleştirildi.

6 Ağustos 1996: NASA Mars'ta hayat olduğuna dair ilk ilkel kanıtları duyurdu.

17 Ağustos 1999: Kocaeli merkezli, 7.4 şiddetinde deprem meydana geldi. 15.000'e yakın vatandaşımız hayatını kaybederken, 30.000'e yakın vatandaşımız ise yaralandı.

4 Ağustos 2013: İki kıtayı birbirine bağlayan ilk raylı sistem olan Marmaray toplu taşıma aracının test sürüsü gerçekleştirildi.

Sağlık&Bilim:

1 Ağustos 1774: Joseph Priestley "oxygen" gazını keşfetti.

1 Ağustos 1793: Ölçü birimi "Metre"nin tanımlaması yapıldı.

10 Ağustos 1897: Dr. Felix Hoffmann "Aspirin" ilacını geliştirdi.

2 Ağustos 1938: Doğal hayvan kılları yerine, sentetik kıllar ile ilk diş fırçası üretildi.

25 Ağustos 1973: İlk defa bilgisayarlı aksenal tomografi (CAT) taraması uygulandı.

13 Ağustos 1985: İrlanda'nın Dublin kentinde 3 yaşındaki hasta, kalp ve akciğer nakli olan dünyanın en genç nakil hastası oldu.

24 Ağustos 2006: Pluton, Uluslararası Astronomi Birliği (IAU) tarafından "gezegen" sınıflandırılmasından çıkarıldı.

Spor:

01 Ağustos 1936: Berlin Yaz olimpiyatlarında sporcularımız güreş branşında 1 altın, 1 bronz madalya kazandı.

25 Ağustos 1960: Roma Yaz olimpiyatlarında sporcularımız güreş branşında 7 altın, 2 gümüş madalya kazandı.

26 Ağustos 1972: Münih Yaz olimpiyatlarında sporcularımız güreş branşında 1 gümüş madalya kazandı.

13 Ağustos 2004: Atina Yaz olimpiyatlarında sporcularımız halter branşında 3 altın, 2 bronz madalya boks branşında 1 gümüş, tekvando branşında 1 gümüş, güreş branşında 1 gümüş, 2 bronz madalya ve atletizm branşında 1 bronz madalya kazandı.

8 Ağustos 2008: Pekin Yaz olimpiyatlarında sporcularımız güreş branşında 1 altın, 1 bronz, tekvando branşında 1 gümüş, 1 bronz ve boks branşında bir bronz madalya kazandı.

5 ağustos 2016: Rio de Janeiro yaz olimpiyatlarında sporcularımız güreş branşında 1 altın, 2 gümüş, 2 bronz madalya, halter branşında 1 gümüş, tekvando branşında 1 bronz, atletizm branşında 1 bronz madalya kazandı.

1 Ağustos 2018: Okçu Mete Gazoz, Avrupa Grand Prix sıralama turlarında Avrupa rekoru kırdı.

12 Ağustos 2018: Avrupa Artistik Cimnastik Şampiyonasında, sporcumuz İbrahim Çolak, halka aletinde gümüş madalya kazanarak, Avrupa Artistik Cimnastik Şampiyonasında Türkiye'nin ilk gümüş madalyasını kazanmış oldu.

2021 Tokyo Yaz Olimpiyatları: Tekvando branşında kazandığımız 2 bronz madalyadan sonra, sporcumuz Mete Gazoz okçuluk branşında Türkiye'ye bir altın madalya kazandırmıştır.

-Dün ve Bugün: Kültür, Sanat, Spor, Sağlık ve Bilim-

15 Ağustos 1925: Usta tiyatro ve sinema oyuncusu, Türk sinemasını önemli isimlerinden Münir Özkul'un doğum günü

3 Ağustos 1926: Kendisi gibi sinema oyuncusu olan Gürdal ve Erdal Tosun'un babası, usta sinema oyuncusu Necdet Tosun'un doğum günü.

4 Ağustos 1944: Türk besteci, ses sanatçısı, yapımcı ve oyuncu Orhan Gencabay'ın doğum günü

2 Ağustos 1952: Tiyatro ve sinema sanatçısı Ahmet Uğurlu'nun doğum günü

10 Ağustos 1957: Oyuncu ve ses sanatçısı Zuhal Olcay'ın doğum günü

30 Ağustos 1961: Sinema ve tiyatro oyuncusu Zafer Algöz'ün doğum günü.

5 Ağustos 1964: Tiyatro, sinema oyuncusu ve ressam Zerrin Tekindor'un doğum günü

14 Ağustos 1973: Tiyatro, dizi ve sinema oyuncusu Timuçin Esen'in doğum günü

25 Ağustos 1973: Türk asıllı Alman yönetmen Fatih Akın'ın doğum günü

18 Ağustos 1961: Türk sinemasının eski jönlerinden Turan Seyfioğlu hayatını kaybetti.

4 Ağustos 2012: "Susuz Yaz" filmi ile Berlin Film Festivali'nde "En İyi Film" ödülünü alan yönetmen, senarist ve onursal profesör Metin Erksan aramızdan ayrıldı.

23 Ağustos 2016: Türk sinema ve dizi oyuncusu İsrail Köse aramızdan ayrıldı.

29 Ağustos 2016: Şair, roman yazarı ve senarist Vedat Türkali hayatını kaybetti.

15 Ağustos 2018: Yeşilçam'ın unutulmaz oyuncularından Funda Ersin aramızdan ayrıldı.

18 Ağustos 2018: Yeşilçam'ın eski oyuncularından çocuk canlandırmaları ile tanınan Nuri Sıtkı Sezgin hayatını kaybetti.

4 Ağustos 2020: Tiyatro, dizi ve sinema oyuncusu, usta sanatçı Üstün Asutay hayatını kaybetti.

31 Ağustos 2020: Sinema, tiyatro ve dizi oyuncusu Mehtap Anıl aramızdan ayrıldı.

UNUTMADIK....

17 Ağustos 1999, sabaha karşı saat 03.01'de tam 45 saniye süren büyük bir gürültü ve sallantıya uyandı Marmara... 7.4 büyüklüğünde gerçekleşen Gölcük merkezli depremde, 18 bin 373 vatandaşımızı kaybettik, 48 bin 901 vatandaşımız ise yaralandı. Belki de bir çoğumuz o gün, eşini, dostunu, akrabasını veya bir arkadaşını kaybetti. Bu deprem yüzbinlerce insanımızda ise telafisi zor olan psikolojik yaralar bıraktı. Deprem sonrası yaşanan, seller, yangınlar ve diğer tüm uzun vadeli mağduriyetler bugün için büyük dersler çıkardı. Ülkemizde yaşanan tüm depremlere ve sebep olduğu can kayıplarına göz yaşları içinde tanık olduk, üzüntüsünü içimizde hissettik. Bizler, Gelişim Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu olarak, o gün hayatını kaybeden tüm insanlarımızı rahmetle anıyoruz.

-Web Sayfamızdan Yazılar-

Program Adı	Tarih	Başlık
Patoloji Laboratuvar Teknikleri	30.07.2021	Meme Kanseri ve Fitoterapi
Saç Bakım ve Güzellik Hizmetleri	02.08.2021	Neden Saç Bakımı ve Güzellik Hizmetleri
Çocuk Gelişimi	02.08.2021	Çocuktan Yetişkinliğe Konuşma ve Artikülasyon Problemleri
Tıbbi Dökümantasyon ve Sekreterlik	03.08.2021	Üniversite Tercihi Yaparken Nelere Dikkat Etmeliyiz?
Sağlık Kurumları İşletmeciliği	03.08.2021	Bir Bölüm Değil Bir Hayat Seçiyorsunuz
İlk ve Acil Yardım	03.08.2021	Yangınlarda İlk Yardım Müdahalesi
Ameliyathane Hizmetleri	04.08.2021	Yapay Zeka Gelecekte Tıbbın Ayrılmaz Parçası Olacak
Podoloji	04.08.2021	Kalınlaşmış Tırnak
Tıbbi Laboratuvar Teknikleri	05.08.2021	Anemi
Fizyoterapi	05.08.2021	Sarkopenik Obezite Hastalarında Egzersiz Yaklaşımları
Anestezi	06.08.2021	Anestezi Laboratuvarı
Diş Protez Teknolojisi	11.08.2021	Covid-19 Döneminde Beslenme ve Hareket
Elektronörofizyoloji	13.08.2021	Elektronörofizyoloji Programını Tercih Edecek Öğrenciler
Optisyenlik	13.08.2021	Glokom Nedir?
Odyometri	14.08.2021	Odyolojinin Tarihine Odaklanalım
Anestezi	18.08.2021	Anestezi ve Covid-19:Ne Bilmeliyiz? Ne Yapmalıyız?
Gıda Kalite Kontrolü ve Analizi	18.08.2021	Zeytinyağının Sağlık Etkileri
Labaratuvar Teknolojisi	18.08.2021	Mikrobiyota Nedir?
Patoloji Laboratuvar Teknikleri	25.08.2021	Tümör İmmünolojisinde Etektör Hücreler
Ameliyathane Hizmetleri	25.08.2021	Öğr. Gör. Sibel Haklı, Sünnet ile İlgili Açıklamalarda Bulundu
Ortopedik Protez ve Ortez	26.08.2021	Çağımızın Problemi Torokal Hiperkifo (Kamburluk)
Otopsi Yardımcılığı	26.08.2021	Birleşmiş Milletler'e (BM) Bağlı Bilim İnsanlarının Hazırladığı Dikkat Çeken İklim Değişikliği Raporu

Times Higher Education 2021 Etki Sıralaması

“Nitelikli Eğitim”
kategorisindeki ilk
10 üniversite şu şekilde;

- 1) İstanbul Gelişim Üniversitesi
- 2) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 3) Atatürk Üniversitesi
- 4) Bahçeşehir Üniversitesi
- 5) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 6) Abdullah Gül Üniversitesi
- 7) Aksaray Üniversitesi
- 8) Boğaziçi Üniversitesi
- 9) Kadir Has Üniversitesi
- 10) TED Üniversitesi

Üniversitelerin aldığı
puanlarının genel
ortalasına göre;

- 1) Abdullah Gül Üniversitesi
- 2) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 3) İstanbul Gelişim Üniversitesi
- 4) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 5) Özyeğin Üniversitesi
- 6) Boğaziçi Üniversitesi
- 7) Erciyes Üniversitesi
- 8) Hacettepe Üniversitesi
- 9) İstanbul Bilgi Üniversitesi
- 10) Bahçeşehir Üniversitesi

Saygın uluslararası yüksek
öğretim derecelendirme kuruluşu
Time Higher Education (THE)
üniversitelerin, toplumların
sürdürülebilir kalkınmasına
yaptığı katkıları ölçmeyi
hedeflediği ‘Etki Sıralaması 2021’
(Impact Ranking 2021) için 98
ülkeden yapılan 1240 üniver-
sitenin başvurusunun
değerlendirildiği sıralamada, İs-
tambul Gelişim Üniversitesi ‘
Kaliteli Eğitim’ alanında,
aralarında Türkiye’den 45 üniver-
siteninde bulunduğu rakiplerini
geride bırakarak büyük bir
başarıya imza attı.

AĞUSTOS AYI ÖZEL GÜNLER

3 Ağustos: Dünya Karpuz Günü

8 Ağustos: Dünya Kedi Günü, Dünya Bowling Günü

9 Ağustos: Dünya Kitapseverler Günü, Hicri Yılbaşı

10 Ağustos: Dünya Aslan Günü

12 Ağustos: Dünya Gençlik Günü

13 Ağustos: Dünya Solaklar Günü

14-23 Ağustos: İbn-i Sina Haftası

17 Ağustos: Gölcük Depremini Anma Günü

18 Ağustos: Aşure Günü

19 Ağustos: Dünya İnsani Yardım Günü, Dünya Fotoğrafçılık Günü

26 Ağustos: Malazgirt Zaferi, Dünya Köpek Günü

26-30 Ağustos: Zafer Haftası

30 Ağustos: Zafer Bayramı, Türk Silahlı Kuvvetleri Günü

KÜNYE

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU

Sağlık Hizmetleri

Meslek Yüksekokulu Müdürü

Prof. Dr. Mustafa NİZAMLIOĞLU

Sağlık Hizmetleri Meslek

Yüksekokulu Müdür Yardımcısı

Dr. Öğr. Üyesi: Nurcihan TAN ERKOÇ

Sağlık Hizmetleri Meslek

Yüksekokulu Müdür Yardımcısı

Öğr. Gör. Funda PEHLEVAN

BÜLTEN EKİBİ

İçerik Editörleri

Öğr. Gör. Nazlı YÜCEOL

Öğr. Gör. Fadime Aybüke KILIÇ

Öğr. Gör. Gözde SULA

Koordinatör

Öğr. Gör. Emek UÇARMAN ÖZGEN

Grafik Tasarım

Öğr. Gör. Gizem AKSU CAN

Instagram: igushmyo

Twitter: igushmyo

Youtube:

https://www.youtube.com/channel/UCVDB0_72ty168udbj2eqSQQ